21/04/2022

Ο Καθαγιασμός του Αγίου Μύρου στο Οικουμενικό Πατριαρχείο (ΒΙΝΤΕΟ)

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Με τον Καθαγιασμό του Αγίου Μύρου στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου από τον Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο κατά τη διάρκεια της Πατριαρχικής Συνοδικής Θείας Λειτουργίας, κορυφώθηκε η διαδικασία παρασκευής του Μύρου η οποίο τελείται κάθε δέκα χρόνια στο Φανάρι.

Γραφείο ρεπορτάζ ope.gr

Λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού η Θεία Λειτουργία με τον Παναγιώτατο συλλειτουργούν μόνο τα μέλη της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Εκ μέρους του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας παρέστει ο

Μητροπολίτης Γουινέας κ. Γεώργιος, του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων ο Αρχιεπίσκοπος Ανθηδώνος κ. Νεκτάριος ενώ την Εκκλησία της Κύπρου εκπροσωπεί ο Μητροπολίτης Πάφου κ. Γεώργιος.

Την ελληνική κυβέρνηση εκπροσώπησε ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη, κ. Παναγιώτης Θεοδωρικάκος, ενώ παρέστει και ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Ανδρέας Κατσανιώτης.

Η ομιλία του Οικουμενικού Πατριάρχη

Στην ομιλία του ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος αναφέρθηκε στη μεγάλη χαρά της παρασκευής του Αγίου Μύρου που ξεκίνησε την Κυριακή των Βαΐων και ολοκληρώθηκε σήμερα, για τη σημασία της λαμπρής αυτής τελετής για το Οικουμενικό Πατριαρχείο, για τους προκατόχους που αξιώθηκαν να τελέσουν τον Καθαγιασμό κατά το παρελθόν, αλλά και στη μεγάλη ευλογία για τον ίδιο να τελεί για τέταρτη φορά κατά κατά τη διάρκεια της Πατριαρχίας του τον Καθαγιασμό του Αγίου Μύρου.

Τέλος, με αφορμή τη πορεία προς το Πάθος και την Ανάσταση του Κυρίου, δεν παρέλειψε να αναφερθεί στα δεινά του Ουκρανικού λαού αυτή τη περίοδο εξαιτίας της ρωσικής εισβολής καταδικάζοντας για ακόμη μια φορά τον πόλεμο, ζητώντας να επέλθει η ειρήνη.

Το Τυπικό του Καθαγιασμού του Αγίου Μύρου

Το πρωί της Μεγάλης Πέμπτης ο Όρθρος τελείται στο Παρεκκλήσιο του Αγίου Ανδρέα και κατόπιν γίνεται η ένδυση του Πατριάρχου, καθώς οι χοροί ψάλλουν το θεσπέσιο «Άνωθεν οι Προφήται Σε προκατήγγειλαν…». Στη συνέχεια τα δοχεία με το νέο Μύρον μεταφέρονται εν πομπή στον Πατριαρχικό Ναό, καθώς οι καμπάνες ηχούν χαρμόσυνα.

Προηγείται ο Τίμιος Σταυρός με τα Εξαπτέρυγα, ακολουθούν οι χοροί των ψαλτών που ψάλλουν τροπάρια της Πεντηκοστής: «Πάντα χορηγεί το Πνεύμα το Άγιον…», «Εν τοις Προφήταις ανήγγειλας ημίν οδούς σωτηρίας…». Πιο πίσω ακολουθεί ο Πριμηκήριος με το «διβάμβουλο», κατόπιν δυο Διάκονοι με τα διακονικά Εξαπτέρυγα ύστερα εικοσιτέσσερεις αρχιμανδρίτες και ιερείς που ανά δύο κρατούν από ένα μεγάλο δοχείο. Ακολουθούν οι Αρχιδιάκονοι των Μητροπόλεων Χαλκηδόνος, Δέρκων και Πριγκηπονησίων με θυμιατά και δικηροτρίκηρα και οι Αρχιερείς, ντυμένοι όλοι με λαμπρά άμφια και κρατούν από ένα μυροδοχείο. Ο

πρώτος τη τάξει κρατά το αλάβαστρο που περιέχει Άγιο Μύρον (από το υπάρχον παλαιό) και ο δεύτερος αλάβαστρο με μη καθαγιασμένο (από το νέο). Μαζί με τους Αρχιερείς του Θρόνου προσκαλούνται να συνιερουργήσουν και Αρχιερείς εκπρόσωποι των άλλων πρεσβυγενών Πατριαρχείων και των Αυτοκεφάλων και Αυτονόμων Εκκλησιών.

Όλοι κρατούν από ένα δοχείο με Μύρον. Τελευταίος έρχεται ο Πατριάρχης που κρατεί τη μικρή μυροθήκη, περιστοιχούμενος από τους τέσσερεις Πατριαρχικούς Διακόνους, τον Μέγα Πρωτοσύγκελλο και τον Αρχιγραμματέα της Αγίας και Ιεράς Συνόδου. Οι μεγάλοι αμφορείς τοποθετούνται στο σολέα, μπροστά στις εικόνες του τέμπλου. Τα μικρά ασημένια μυροδοχεία πίσω από την αγία τράπεζα σε προευτρεπισμένο τραπέζι, οι λήκυθοι γύρω από το θυσιαστήριο, ενώ δύο αλάβαστρα, ένα με αγιασμένο (παλαιό) Μύρον κι ένα με μη αγιασμένο (καινούργιο), τοποθετούνται στην αγία Πρόθεση. Η Πατριαρχική Θεία Λειτουργία της Μεγάλης Πέμπτης προχωρεί. Στη Μεγάλη Είσοδο, μαζί με τα Τίμια Δώρα, θα λιτανευθεί και το Μύρον.

Προηγείται ο Μέγας Αρχιμανδρίτης κρατών τας το αλάβαστρο με Άγιο Μύρον. Ο Πατριάρχης κάνει μετάνοια, το παίρνει και το τοποθετεί δεξιά από το Άγιο Ποτήριο. Ακολουθεί ο Μέγας Σύγκελλος με αλάβαστρο που περιέχει ποσότητα από το νέο Μύρον. Αυτό τοποθετείται αριστερά από το Δισκάριο. Ακολουθούν οι ιερείς που εισοδεύουν όλα τα μεγάλα και μικρά δοχεία με το νέο Μύρον και κατόπιν έρχονται τα Τίμια Δώρα. Ο Πατριάρχης αφού μνημονεύ-σει «Πάσης Επισκοπής Ορθοδόξων» και τα ονόματα των Προκαθημένων των Αυτοκεφάλων Εκκλησιών καταλογάδην, μνημονεύει τα ονόματα όλων εκείνων που προσέφεραν τα απαραίτητα υλικά και ουσίες ή χρήματα για την παρασκευή του Μύρου, καθώς και των Μυρεψών.

Μετά τον καθαγιασμό των Τιμίων Δώρων, «σιωπής γενομένης» κατά το τυπικό, ο Αρχιδιάκονος εκφωνεί «Πρόσχωμεν!» και ο Πατριάρχης ευλογεί ένα-ένα όλα τα δοχεία, ενώ οι Αρχιερείς ψάλλουν ύμνους της Πεντηκοστής. Ξανά «Πρόσχωμεν!» και νέα ευλογία των δοχείων. Οι Διάκονοι απαγγέλλουν τμηματικά τον ψαλμικό στίχο «Ιδού δη τι καλόν ή τι τερπνόν...» και ο Πατριάρχης εκφωνεί: «Η χάρις του Ανάρχου Πατρός είη καθαγιάζουσα τόδε το Άγιον Μύρον!». «Η χάρις του Υιού και Λόγου του Θεού είη μετά σου, Μύρον Άγιον!». «Η χάρις του Παναγίου και Τελεταρχικού Πνεύματος είη μετά σου, Μύρον Άγιον!».

Κατόπιν ο Πατριάρχης γονατίζει και λέει την ευχή του καθαγιασμού και παρακαλεί τον Θεό να εξαποστείλει το Άγιο Πνεύμα Του και να αγιάσει το Μύρον, να το καταστήσει «Μύρον αγαλλιάσεως Πνεύματος Αγίου, μύρον αναγεννήσεως, αγιασμού χρίσμα, βασιλικόν ένδυμα, θώρακα δυνάμεως εις αποτροπήν πάσης

διαβολικής ενεργείας, σφραγίδα ανεπιβούλευτον, αγαλλίαμα καρδίας, ευφροσύνην αιώνιον...». Ευλογεί για τρίτη φορά ένα-ένα τα μυροδοχεία, λέγοντας: «Εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος!», ενώ όλοι οι Αρχιερείς και κληρικοί συμ- προσεύχονται γονυκλινείς.

Κατόπιν διαβάζει ακόμη μια ευχαριστήρια ευχή και το Άγιο Μυρον είναι πιά τετελειωμένο, έτοιμο να αγιάσει τους πιστούς στα πέρατα του κόσμου. Στο τέλος σχηματίζεται πομπή και λιτανεύεται το Άγιο Μύρον από τον Πατριαρχικό Ναό μέχρι τον Πύργο του Πατριαρχείου, στο ισόγειο του οποίου είναι το Μυροφυλάκιο και εκεί εγχύνεται στα μεγάλα δοχεία. Απ' εδώ θα το παρα λαμβάνουν οι κατά τόπους Εκκλησίες για τον αγιασμό και τη σωτηρία των πιστών.

Μεγάλη Τετάρτη

Τη Μεγάλη Τετάρτη ακολουθείται σύμφωνα με το Τυπικό ο Πατριάρχης επιχέει τα τελευταία αιθέρια έλαια στο Μύρο και και στη συνέχεια ο Μέγας Εκκλησιάρχης με τους ιερείς φέρνουν στους μυρεψούς τα μυροδοχεία, όπου, μετά τον αποστραγγισμό του, μεταγγίζεται το Μύρο.

Πρόκειται για δώδεκα μεγάλους αμφορείς με δύο λαβές, οκτώ αργυρές λυκήθους, εικοσιδύο μικρά ασημένια δοχεία και τρεις μικρές μυροθήκες, δυο αργυρές και μια αλαβάστρινη. Ο Πατριάρχης, αφού έψαλλαν το απολυτίκιο και το κοντάκιο της Πεντηκοστής, ανέγνωσε ευχαριστήρια ευχή για την ολοκλήρωση της παρασκευής. Όταν τελειώσει όλη η διαδικασία, ιερείς μεταφέρουν τα δοχεία στο Πατριαρχικό Παρεκκλήσιο του Αγίου Ανδρέα, στο παλαιό κτήριο του Πατριαρχείου (Ευγενίδειο). Το ίζημα που μένει στους λέβητες το παραλαμβάνουν αγιορείτες μοναχοί, το ανακα- τεύουν με δάκρυ, λιβάνι, μελισσοκέρι και λαβδανο, το πλάθουν σαν ζυμάρι, το κόβουν και το τοποθετούν σε μικρά κουτάκια, για να το μοι- ράσει κατόπιν ο Πατριάρχης ως ευλογία στους πιστούς.

Μεγάλη Τρίτη

Μετά την Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία στην οποία χοροστάτησε ο Μητροπολίτης Πάφου κ. Γεώργιος, ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος μαζί με τους Μητροπολίτες και τον κλήρο μετέβησαν στον χώρο όπου πραγματοποιείται η έψηση του Αγίου Μύρου όπου έψαλλαν τη Μικρή Παράκληση στην Υπεραγία Θεοτόκο.

Κατόπιν μνημονεύτηκαν τα ονόματα όλων όσων συνεισέφεραν σε είδη, χρήματα ή προσωπική εργασία για να παρασκευασθεί το Άγιο Μύρο. Στη συνέχεια ο Πατριάρχης ρίχνει στους λέβητες έλαιο, οίνο και τα υπόλοιπα αρώματα και άνθηκι

αρχίζει ξανά την ανάγνωση των Ευαγγελίων, που εξακολουθεί κατά την τάξη της προηγουμένης, ενώ οι μυρεψοί, οι κληρικοί και οι πιστοί αναδεύουν το παρασκεύασμα.

Μεγάλη Δευτέρα

Στο τέλος της Θείας Λειτουργίας των Προηγιασμένων Δώρων ο Παναγιώτατος μετέβη εν πομπή στο Κουβούκλιο παρασκευής και εψήσεως του Αγίου Μύρου, παρουσία των Αρχιερέων, της Πατριαρχικής Αυλής, και πιστών, όπου τέλεσε τον Αγιασμό, με τον οποίο ράντισε και αγίασε τους λέβητες. Στη συνέχεια ανέγνωσε την ειδική ευχή για την έναρξη της διαδικασίας παρασκευής του Αγίου Μύρου και έριξε στους λέβητες ποσότητα ελαίου, οίνου, αρωμάτων και ανθέων, και ακολούθως άναψε την φωτιά για την έναρξη της εψήσεως. Αμέσως μετά, διάβασε το πρώτο κεφάλαιο από το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο.

Ακολούθως, Αρχιερείς και κληρικοί συνέχισαν, διαδοχικά, την ανάγνωση κεφαλαίων από το Ιερό Ευαγγέλιο.

Τα 57 υλικά που χρησιμοποιούνται

Τα 57 υλικά που αναφέρονται στον Πατριαρχικό Κατάλογο, κάποια από τα οποία είναι γνωστά στους πολλούς, ενώ κάποια ελάχιστοι τα γνωρίζουν, είναι τα εξής: έλαιον καθαρόν, οίνος στίφων μέλας, ανθόνερον αρίστης ποιότητας, ροδόσταμον αρίστης ποιότητας, μαστίχη καθαρή, μετζουβί ή κόμμι ευώδες, άμωμον, ξυλαλόη

μαβέρτη, πέπερι μακρό, κάρυα αρωματικά, φύλλος ινδικός, ξυλοκασία ήτοι αγγέλικα Βοεμίας, στύραξ υγρά, σμύρνα καθαρά, πέπερις, εχινάνθη, ξυλοβάλσαμον, άκορος ή κάλαμος ευώδης, ίρις φλωρεντινή, βάκχαρις ή αντ' αυτής εμπερατόρια (σαφράν), αριστολοχία βέρα, καρποβάλσαμον ή κουβέβι, κύπερις, μυρισινόκοκκα, νάρδος κελτική, κασσία μέλαινα ή αντ' αυτής κασκαρίλια όπερ εστί φλοιός αμπάρεως, βάλανος μυρεψική, καρδάμωμον μικρόν, καρυόφυλλα, κιννάμωμον, άσσαρον βέρον, μάκερος Ολλάνδας, τερέβινθος βενετική, ρετσίνη λευκή καθαρά, μυροβάλανον καθαρόν, σάμψυχος ή μαντζουράνα, λάδανος καθαρά, στάχυς νάρδου ινδικού, λίβανος λευκός, ζιγγίβερις λευκή, ζαρνάβας, τύλλις, ελένιον. Μετά την έψηση προστίθενται έλαιον κινναμώμου σειλάνικον, έλαιον καρυοφύλλων, μοσχοκαρυδέλαιον Ολλάνδας πηκτόν, βάλσαμον Μέκκας ήτοι βαλσαμέλαιον, ροδέλαιον ή έλαιον τριανταφύλλου, έλαιον μάκερις, έλαιον κίτρου, έλαιον καρποβαλσάμου, έλαιον σαμψύχου, έλαιον δάφνης, έλαιον δενδρολιβάνου, έλαιον νάρδου ή λεβάντας, μόσχος ινδικός και άμπαρι.

ΔΕΙΤΕ ΕΠΙΣΗΣ

Λίγο πριν τον Καθαγιασμό του Αγίου Μύρου στο Φανάρι (ΦΩΤΟ)

Εξωτερική φωτογραφία: Νίκος Παπαχρήστου/ Οικουμενικό Πατριαρχείο